

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mirosława Polak - Pawlaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014r. w Legnicy

sprawy z powództwa J. Z., E. Z. i D. Z.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki J. Z. kwotę 40.000 zł (czterdzieści tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia oraz dalszą kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) tytułem odszkodowania w związku z pogorszeniem sytuacji życiowej, tj. łącznie 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.428 zł tytułem kosztów procesu,

II. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz powódki E. Z. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 495 zł tytułem kosztów procesu,

III. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda D. Z. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 29 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 495 zł tytułem kosztów procesu,

IV. koszty zastępstwa adwokackiego między stronami wzajemnie znosi,

V. dalej idące powództwo oddala.

Sygn. akt IC 187/13

UZASADNIENIE

Powodowie J. Z., E. Z. i D. Z. w pozwie skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) w W. domagali się:

- tytułem zadośćuczynienia związanego z krzywdą powstałą w wyniku śmierci P. Z.:

1/ kwoty 70.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty dla J. Z.

2/ kwoty 45.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty dla E. Z.

3/ kwoty 45.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty dla D. Z.

- tytułem odszkodowania związanego ze znacznym pogorszeniem sytuacji życiowej w wyniku śmierci męża dla J. Z. kwoty 15.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty,

oraz zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powodów kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłat od pełnomocnictw.

W uzasadnieniu żądania powodowie podnieśli, że wskutek wypadku drogowego w dniu 15 grudnia 2012 roku zginął tragicznie mąż powódki J. Z. i ojciec powodów E. Z. i D. Z. – P. Z.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony w zakładzie pozwanej. Powodowie wystąpili o przyznanie zadośćuczynienia i odszkodowania co skutkowało przyznaniem na rzecz J. Z. kwoty po 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 15.000 zł tytułem znacznego pogorszenia jej sytuacji życiowej. Powodom E. Z. i D. Z. wypłacono zadośćuczynienia w kwocie po 15.000 zł dla każdego z nich. Zdaniem powodów wypłacone kwoty są za niskie i powodowie nie zgadzają się z wysokością wypłaconego zadośćuczynienia o odszkodowania.

Strona pozwana Towarzystwo (...) w W. nie uznała żądania pozwu, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych oraz kosztów opłaty od pełnomocnictwa. W odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła, że w wyniku postępowania likwidacyjnego wypłacono powodom należne kwoty, których zadaniem była kompensacja doznanej krzywdy. Pozwana odmówiła wypłaty dalszych zadośćuczynień i odszkodowania albowiem powodowie nie udowodnili swoich twierdzeń, a kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania są odpowiednie biorąc pod uwagę cierpienia powodów z uwagi na panujące w rodzinie normalne, ciepłe relacje oraz pogorszenie się sytuacji życiowej J. Z..

Sąd ustalił:

W dniu 15 grudnia 2012 roku P. Z. poniósł śmierć w wyniku wypadku drogowego. Sprawcą wypadku był J. K., który był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej kierowców u pozwanego tj. w Towarzystwie (...) w W., nr polisy (...)

(dowód: akta szkodowe, zaświadczenie o zdarzeniu drogowym k.9

akt)

P. Z. był mężem powódki J. Z. i ojcem powodów E. Z. i D. Z.. W chwili wypadku P. Z. liczył 51 lat, był kochającym mężem i ojcem. Powódka J. Z. pracowała w sklepie zarabiając 1.100 zł miesięcznie, przeżyła z mężem zgodnie 26 lat. Zmarły P. Z. przed śmiercią pracował w Przedsiębiorstwie (...) z wynagrodzeniem ok. 4.000 zł. Powódka E. Z. nie pracowała zawodowo, zajmowała się 9-miesięcznym dzieckiem i była na utrzymaniu rodziców. Powód D. Z. uczęszczał zaocznie do Technikum i dodatkowo pracował w kopalni z wynagrodzeniem około 2.600 zł miesięcznie.

(dowód: akt zgonu k. 10, akt małżeństwa k. 17, informacja o dochodach

k. 23-31, akta szkody, zeznania stron)

Powodowie i zmarły P. Z. wspólnie zamieszkiwali, wspierali się nawzajem w sprawach życia codziennego, spędzali wspólnie czas w gronie rodziny. Zmarły był budowlańcem z zawodu i „Złotą rączką” i samodzielnie wykonywał w domu prace remontowe i drobne naprawy. Po śmierci męża J. Z. leczyła się z powodu depresji, zażywała leki, przebywała na zwolnieniach lekarskich. Powodowie przeżywają żal i gorycz po śmierci P. Z., nie potrafią się z tym pogodzić.

(dowód: akta szkody, zdjęcia k. 12-13, 42-43, akty stanu cywilnego k.38,

44, kserokopie dowodów osobistych k. 11, 39, 40 zaświadczenie o

zameldowaniu k. 37, zeznania świadków J. Ś.,

D. K., G. K., S.

K., m. B., J. B., zeznania

powodów, dokumentacja medyczna k. 18, opis relacji i żalu po śmierci P. Z. k. 14-16, 35-36, 41)

Aktualnie powódka J. Z. nadal pracuje w sklepie, jej dochody nie uległy istotnej zmianie.

Powódka E. Z. nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu matki wraz z 2 letnim dzieckiem.

Powód D. Z. pracuje i zarabia około 3.000 zł miesięcznie, w toku procesu pobierał rentę rodzinną po ojcu ok. 1.200 zł. D. Z. pomaga matce finansowo i uczestniczy w kosztach utrzymania wspólnego mieszkania.

(dowód: zeznania stron)

W dniu 18 marca 2013 roku powódka J. Z., w dniu 15 marca 2013 roku powódka E. Z. oraz w dniu 29 marca powód D. Z. wystąpili do strony pozwanej o przyznanie zadośćuczynienia z tytułu krzywdy związanej ze śmiercią męża – w kwocie 150.000 zł i ojca – po 100.000 zł na rzecz każdego z uprawnionych, a dodatkowo J. Z. w dniu 18 marca 2013 roku wystąpiła także o odszkodowanie z tytułu pogorszenia jej sytuacji życiowej wskutek śmierci P. Z. w wysokości 60.000 zł, a D. Z. – o odszkodowanie w kwocie 20.000 zł z tytułu pogorszenia jego sytuacji życiowej. Nadto J. Z. wniosła o zwrot kosztów pogrzebu w wysokości 3.699 zł. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana decyzją z dnia 10 kwietnia 2013 roku przyznała powódce J. Z. zadośćuczynienie w kwocie 30.000 zł oraz koszty pogrzebu w wysokości 3.699 zł, a powodom E. Z. i D. Z. zadośćuczynienia w kwocie po 15.000 zł dla każdego z nich. Następnie decyzją z 16 maja 2013 roku pozwane Towarzystwo (...) przyznało powódce J. Z. odszkodowanie z tytułu pogorszenia jej sytuacji życiowej w kwocie 15.000 zł. Ubezpieczyciel odmówił wypłaty dalszych roszczeń.

(dowód: akta szkody, decyzja k. 45,49, zeznania powodów)

Dodatkowo po śmierci P. Z. powódka J. Z. otrzymała kwotę 150.000 zł z tytułu prywatnego ubezpieczenia oraz odprawę pośmiertną męża w kwocie 2.500 zł. Powód D. Z. otrzymał odprawę po ojcu 2.500 zł

(dowód: zeznania powodów)

Sąd uznał:

Żądania powodów zasługiwały częściowo na uwzględnienie.

Podstawą roszczenia powodów w odniesieniu do żądania zadośćuczynienia jest przepis art. 446§4 k. c. który stanowi, iż Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Żądanie odszkodowania zgłoszone przez powódkę J. Z. wynika z treści art. 446§3 k.c. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody wypłaci najbliższym członkom rodziny stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie wskazało, że strona pozwana wypłacając powódce zadośćuczynienie w kwocie 30.000 zł, odszkodowanie w wysokości 15.000 zł oraz zwracając koszty pogrzebu przyjęła odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej J. K. - sprawcy wypadku, w którym zginął mąż powódki J. Z. i ojciec powodów E. Z. i D. Z.. Oznaczało to również, że pozwana uznała, że nastąpiło pogorszenie sytuacji życiowej powódki J. Z., determinujące przyznanie stosownego odszkodowania.

Istota sporu sprowadzała się zatem do ustalenia wysokości stosownego odszkodowania i zadośćuczynienia.

W zakresie żądania zadośćuczynienia:

Warunkiem przyznania zadośćuczynienia jest przynależność do najbliższej rodziny zmarłego. Świadczenie to nie ma na celu wyrównania poniesionej straty, ale powinno pomóc członkom najbliższej rodziny zmarłego dostosować się do nowej rzeczywistości wynikającej ze śmierci bliskiej osoby oraz złagodzić wynikłe z tego powodu cierpienia.

W tym zakresie żądanie żony zmarłego, z którą wspólnie zamieszkiwał i prowadził wspólne gospodarstwo domowe, a także jego dzieci, które wspierał i aktywnie uczestniczył w ich życiu - zasługiwało na uwzględnienie, a sporna pozostała jedynie jego wysokość.

Rozważając kwotę zadośćuczynienia dla żony i dzieci zmarłego P. Z. uznał Sąd, że żadna kwota nie jest w stanie zrekompensować poczucia bólu i osamotnienia żony po śmierci męża i dzieci po śmierci ojca. J. Z. straciła głównego żywiciela rodziny, pomoc i wsparcie w chorobie, w zakresie opieki i pomocy, a także poczucie bezpieczeństwa i bliskości drugiej osoby. Doznała zatem przeżyć, które są niewymierne. Podobnie dzieci zmarłego utraciły na zawsze pomoc i wsparcie ze strony najbliższej im osoby, a także pełną, szczęśliwą rodzinę. Sąd dał wiarę zeznaniom powodów i świadków J. Ś., D. K., G. K., S. K., M. B. i J. B. w zakresie szczególnej więzi powódki J. Z. z mężem i powodów E. i D. Z. z ojcem i rozpaczy po jego stracie. Zeznania tych osób są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Ich uzupełnieniem jest dodatkowo dokumentacja medyczna, która potwierdza schorzenia i ich leczenie u powódki po śmierci P. Z.. Szczególny walor mają również osobiste, pisemne wyznania powodów złożone w toku postępowania likwidacyjnego przed ubezpieczeniem. Wskazują one na ogrom bólu i cierpienia oraz szczególną więź łączącą powodów ze zmarłym mężem i ojcem.

Ustalony w orzecznictwie pogląd wskazuje, że kwota zadośćuczynienia powinna uwzględniać okoliczności konkretnej sprawy, a także przedstawiać realną wartość ekonomiczną. Zważywszy na dotychczasowy poziom życia i aktualną sytuację materialną powodów uznał Sąd, że dla rekompensaty bólu i poczucia osamotnienia po śmierci męża i ojca realnie odczuwaną wartością ekonomiczną będzie kwota 70.000 zł dla żony zmarłego i po 25.000 zł dla jego dzieci. Z uwagi na to, iż powódka J. Z. otrzymała od ubezpieczyciela kwotę 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia, w ocenie Sądu powinna jeszcze otrzymać dalszą kwotę 40.000 zł, Natomiast skoro powodowie E. Z. i D. Z. otrzymali po 15.000 zł, dodatkowo powinni dostać dalsze zadośćuczynienie w wysokości po 10.000 zł dla każdego z nich. Zdaniem Sądu przyznane dalsze zadośćuczynienie będzie odpowiednie i spełni funkcję kompensacyjną wobec każdego z uprawnionych.

Z powyższych względów żądanie przyznania zadośćuczynienia przewyższające przyznaną sumę, jako wygórowane - podlegało oddaleniu.

W odniesieniu do żądania odszkodowania:

Znaczne pogorszenie sytuacji życiowej oznacza negatywne zmiany nie tylko w sferze sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego, jak też zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które rzutują na sytuację materialną.

Wprawdzie sam ból, poczucie osamotnienia, krzywdy po śmierci męża nie stanowią podstawy odszkodowania, to jednak w przypadku, gdy wywołały chorobę, osłabienie aktywności życiowej i motywacji do przezwyciężania trudności dnia codziennego, należy przyjąć, że pogorszyły one dotychczasową sytuację życiową osoby z najbliższego kręgu rodziny zmarłego.

Rozważając zasadność roszczenia powódki w kontekście przepisu art. 446§3 k.c. uznał Sąd, że sytuacja materialna i osobista powódki po śmierci męża uległa znacznemu pogorszeniu, pozwalającym na zastosowanie wobec niej przepisu art. 446§3 k.c.

Odszkodowanie z art. 446§3 k. c jest przyznawane indywidualnie, a określenie jego zasadności i wysokości jest uzależnione od konkretnych okoliczności.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności przesłuchanie powódki oraz świadków, a także porównanie sytuacji majątkowej i rodzinnej powódki przed i po śmierci P. Z. K. dostarczyły Sądowi wystarczających argumentów za uznaniem, że nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji życiowej J. Z. w rozumieniu art. 446§3 k.c. Powódka straciła dochody miesięczne męża pozwalające na zaspokojenie wszystkich potrzeb rodziny, a z uwagi na konieczność pomocy niepracującej córce nie ma obecnie możliwości zaspokajania swoich potrzeb na dotychczasowym poziomie. Nadto po śmierci męża J. Z. nie mogła już liczyć na jego pomoc w remontach, drobnych naprawach i na wsparcie z jego strony w ewentualnych trudnych sytuacjach życiowych.

Równocześnie uznał Sąd, że wobec przyznania powódce z tego tytułu kwoty 15.000 zł – jej podwyższenie do 25.000 zł będzie kwotą odpowiednią. Dalsza kwota 10.000 zł odpowiada – zdaniem Sądu - zakresowi pogorszenia sytuacji życiowej J. Z., który uzasadnia przyznanie stosownego odszkodowania. Równocześnie żądanie przewyższające tę kwotę jest w ocenie Sądu wygórowane.

Zdaniem Sądu łączna kwota zadośćuczynienia i odszkodowania na poziomie 95.000 zł dla powódki J. Z. oraz zadośćuczynienia po 25.000 zł dla pozostałych powodów są kwotami odpowiednimi i spełnią funkcję rekompensacyjną dla każdego z powodów i będą dla nich stanowiły odczuwalną wartość ekonomiczną.

W świetle powyższych rozważań należy uznać za uzasadnione przyznanie powódce J. Z. zadośćuczynienia w dalszej kwocie 40.000 zł i odszkodowania w wysokości 10.000 zł oraz przyznanie powódce E. Z. dalszego zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek zwłoki od upływu 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie świadczeń, który upłynął 18 kwietnia 2013 roku, a także przyznanie powodowi D. Z. dalszego zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł z odsetkami od 29 kwietnia 2013 roku – zgodnie z żądaniem. Za słuszne uznać należało żądanie odsetek od tej daty, bo wówczas strona pozwana dokładnie знаła zakres żądania i dowody na jego poparcie, a zatem co najmniej od tej daty pozostaje w zwłoce zważywszy, że miała 30 dni od złożenia wniosku na podjęcie decyzji.

W pozostałej części Sąd uznał roszczenia odnośnie odszkodowania i zadośćuczynienia za wygórowane i oddalił powództwo w tym zakresie jako bezzasadne.

Orzeczenie o kosztach wynika z treści art. 98 i 100 k.p.c.